

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házból hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felolós szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Félévre 7 " | Egy hónap 1 " 2

Mindenki tegye meg a kötelességét!

Mindenkinek van kötelessége. Mindenki tegye meg kötelességét!
Negyven millió ember áll fegyverben. Negyven millió ember számol le a világháború rettenetességében egymással.

A nemzetek ellentétes gazdasági érdekeit fegyverrel kell kiegyenlíteni.

Nincs menekvés. A harcot, a háborút becsülettel kell állanunk. Evezredes munkák dicsősége nek kötelességét ró ránk. A helyzet mindnyájunkra kötelességet parancsol.

Mindenki tegye meg a kötelességét!

A hadkötelesség menjen a harcba. Menjen férfias önértéssel, félelmet nem ismerő bátorsággal.

Az, aki életével, hivatásával példaként áll mindenkör mindenk előtt, legyen a nagy veszély idején is másoknak mintaképe.

Az, aki a hazaszeretetet hirdeti, lelke egészével öleli körül ezt a sok vérrrel megszentelt földet s arra int, arra buzdít mindeneket, menjen elő maga jó példával.

Az, akit sorsa nem viszi a fegyverek csatfogás, a puskák ropogása, az ágyúk bömbölése közé, keressen munkát odahaza, környezetében.

Mindenki tegye meg kötelességét!

A háborúba nem ment ember is nagy, nemes, magasrögz feladatra vállalkozhat, kell vállalkoznia.

Parancsolja ezt a hazaszeretettel szent kötelessége, az emberbaráti érzés, az érző szív, a megtérő lélek.

A kultúra munkása most bizonyíthatja hivatására való ráteremttségét.

A kultúra munkása most bizonyítja, hogy a hazából nemcsak élni tud, de a hazáért élni is tud.

Az emberbaráti érzés az elhagyottak támogatására, felszámolására kell serkenteni mindenkit.

Az érző szív vezessen mindenkit a támasz nélkül való hajlékába.

A megtérő lélek ne kicsinyelje le a bánatszálta vískókat. Keresse fel azokat lakóit. Tanácsolja, vigasztalja. Nyújtson enyhülést. Nyújtson vigaszt.

Keresse, kutassa ki azokat a csapatokat, amelyen anyagi segítséget szállíthat a kenyérkereső családok helyett az arra szorultaknak.

Mindenki tegye meg a kötelességét!

A közelében nemuljon el minden visszavonás.

A festői szerzetet lánci fűzőn össe mindenedet.
Mindnyájan egyért. Mindegyik mindnyájunkért!
Mindenki tegye meg a kötelességét!
A vezérlő nagy. Negyven millió ember fegyverkezése a népek

millióinak minden áldozatkészségét követeli. Erre az áldozatkészségre mi is legyünk készek.

Ettől függ helyzetünk. Ettől függ nemzetünk jövője.

Mindenki tegye meg kötelességét!

A háború tombolásai közt.

Német-magyar-osztrák győzelmek.

Döntő ütközetek előtt.

Makó, aug. 12.
Európa déli részén immár két ellenséges állam haderejével rendelkezik a monarchia: az egyik Szerbia, a másik Montenegró. A mindkét ellentél fölött való biztos győzelem nem késhetik soká; Szerbia felé sikeresen nyomulnak előre az osztrák magyar csapatok s a montenegrói támadásokat is könnyen, fölényesen verik vissza. Szerbia hadseregéről egyébként is olyan hírek érkeznek, amelyek erős tápot adnak annak a reménynek, hogy ez az ellentél már nem sokáig fogja leküldni a monarchia erejét. A szerb hadsereg önbizalma végkép elpárolgott, az eleséghiány és a fegyverhiány miatt minden lelkesedést a katonákból.

A magyar-szerb harctérről.

A szerbek helyzete.

Szofia, augusztus 12.

Itteni katonai körök annyira reménytelennek látják Szerbia helyzetét, hogy szerintük a szerb hadsereg máris legyőzöttnek tekintendő. A hadseregnek nincs municiója, a franciaországi és spanyolországi nagy fegyverrendeléseket még nem szállították és most már aligha kerülhet szállításukra a sor. Legtöbbször azonban nyomásztó az eleséghiány a szerb hadseregben. Az aratás legnagyobb része, amely egyébként jó szokott lenni, most nem hordható be. A kereskedelmek teljesen elpusztult. Az osztrák-magyar csapatok a Dunánál,

a Szávánál és a Drinánál körüli fogják Szerbiát, Ujszerbia területéről pedig a sokféle zavar következtében szintén nincs semmiféle bevétel. A geygheli hidat, amely a legfontosabb összeköttetést Szalonikával, állítólag szétrombolták, úgy hogy a görög kikötőkkel sincs forgalom. Bulgáriából Szerbia nem sephat semmit, mert Bulgáriának saját magának is készleteket kell gyűjtenie.

Bukarest, aug. 12.

Kula és más bolgár határmenti falvakban naponként százával azükdösnek át teljes fegyverzetben lévő szerb katonák, akik elmondják, hogy a szerb hadseregben nagy elkeseredés és teljes levertség uralkodik. Különösen az élelmiszerekben van nagy hiány, főleg igavonó állat pedig alig van.

Bukarest, aug. 12.

A „Nemzetközi Távirati Hírlap jelentése) Nisből jelentik Bukarestbe: Putnik tábornok, a szerb vezérkar főnöke főlépült betegségeből és Tarn Severinből Nisbe utazott. Sándor trónörökös hosszabb kihallgatáson fogadta, amelyen Putnik bejelentette, hogy a fővezérségre állpotánál fogva nem vállalkozhatik. Ennek következtében a szerb hadsereg fővezérletét két részre osztják. A tulajdonképeni fővezérlet Sándor trónörökös és egy orosz tábornok kezébe kerül, míg a Boeznia felé irányuló hadműveleteket Szezanovics tábornok volt hadügyminiszter vezeti.

Szerb tervezgetések.

Hol van a szerb hadsereg?

Bukarest, aug. 12.

Nisből naponként indulnak katonai vonatok, amelyek a Duna menti helységekre szállítják a legénységet. A külföldi utchék véleménye szerint Szerbia a Duna mentén komoly ellentállást szándékozik a monarchia hadseregével szemben kifejtetni. Más oldalról érkezett jelentés szerint

a hadvezetőség úgy tervezi, hogy a monarchia csapatait a Jagodina, Cuprie, Kragujevac vonalig engedni előrehatolni és ott támadásba menne át.

Azt hiszik, hogy addigra teljesen rendben lesz a szerb hadsereg és az addigra esetleg megérkezett orosz segítséggel megerősödve visszavonulásra készíthetik seregüket. Ez esetben az áldozás sokkal gyorsabb tempóban mehetnek - szerintük - végbe, sem hogy a Dunás az átkeléshez szükséges hidakat megépíthessék. Szerbiából érkezettek szerint a Duna vonalon eddig összesen száz ezer szerb katona van összpontosítva.

A lengyel szabadságharc.

Szent háború.

A lengyelek között óriási a lelkesedés. Az Oroszország elleni háborút szent háborúnak tekintik. Egy Grabovszky nevű hentes arra a hírre, hogy Lengyelország felszabadul, a nép közé dobta minden árukészletét. A nép tömegesen jár a templomokba és imádkozik. A lengyel, mielőtt harcba megy, mindig imádkozik, meggyón. A harctéren a lengyel kitaró és bátor.

Az oroszok

visszavonulása.

Döntő ütközet előtt.

Krakó, aug. 12.

Az orosz határról központosított menetekben vonják vissza az orosz csapatokat. Az Orosz-Lengyelországban besorozott katonák legnagyobb része, még mielőtt a csapatok Lvangorodba értek, megszőkült és a lovakat is magával vitte. Az oroszok, hír szerint, Lvangorodnál akarják feltartóztatni az előre nyomuló csapatokat mindaddig, míg a tulajdonképeni erővonalat nem biztosították.

Hazug orosz ígérlet a lengyeleknek.

Krakó, aug. 12.

Lemberg-i lapok írják, hogy az oroszok mielőtt elhagyták Varsót, cári kiáltványt bocsátottak közre, amelyben 1915-re alkotmányt és önálló hadsereget biztosítanak Lengyelországnak. A lakosság azonban ezt nem vette tudomásul. E hó harmadikán ötvenhárom előkező lengyel vezetés alatt nemzeti komité alakult az ország felszabadítására. Ez történt a vidéken is.

Lengyel-zsidók kiáltványa.

Lemberg, aug. 12.

A galiczi zionisták kiáltványban hívják fel a galiczi zsidó ifjakat, hogy lépjenek be önként a magyar-osztrák hadseregbe.

Német-orosz tengeri ütközet a kínai vizeken.

Róma, aug. 12.

A „Daily Mail“ párisi kiadása tiencsini táviratot közöl, amely szerint egy japán radiotelegramm azt jelenti, hogy az „Askoid“ orosz cirkáló Wajhájváj szélességében megtámadta az „Emden“ német cirkálót. Az ütközet azzal végződött, hogy mind a két hajó elsüllyedt.

Az oroszok kudarca.

Bécs, aug. 12.

Érk. d. u. 3 óra.

Hivatalos jelentés jött róla, hogy északon az orosz lovassági járőrök megkísérelték a Vistulától keletre a San folyó felé előrenyomulni, azonban csapataink mindenütt visszaverték őket.

Bécs, aug. 12.

Érk. d. u. 3 óra.

Bródy felől az oroszok megkísérelték három lovas századdal és géplegyverekkel előrenyomulni, azonban a határon visszaverték őket.

A német hadi-flotta.

Győzelem minden vonalon.

Berlin, aug. 12.

Érk. délután 4 órakor.

A Wolf-ügynökség jelentése: Haddi flottánk tevékenységéről azt az értesülést szereztük, hogy hajóink az összes harci tengeren, a keleti és a földközi tengeren is folytatják operálásukat, sőt egyes részekén a hadi műveleteket az ellenséges partokig biterjesztették. Liban kikötő bombázásában az „Ausburg“ nevű cirkáló kivétel a „Geben“ nevű cirkáló is részt vett. Liban kikötőnek a bombázása az oroszok részén nagy rémülést keltett s ennek lett az eredménye Hangó kikötőnek az oroszok által való önkéntes elpusztítása.

A földközi tengeren cirkáló flottánk az algéri partokon ért el nagy sikert Pallipperille és Bonna megérőseit francia gyarmati kikötők bombázásával. Sikeresen megza-

varták a francia csapat-szállítókat.

A „Königin Louise“ nevű német hajót illetve rettenhetetlen parancsnokának Blmanns kapitányának hőstette sz angolok körében nagy aggodalmat keltsit.

Néhány cirkáló hajó a földközi tengeren egyedül kéaytelen operálni és így nagyon meg van nehezítve a munkája, mégis a „Dresden“ nevű cirkálóknak sikerült a „Cunard“ tengerhajózási társaság „Mauretani“ nevű gőzösét egész Halifaxig visszakergetni.

Az északi tengeren előrenyomuló flottánk ellenséges hajókkal nem találkozott.

Ujabb francia vereség.

A németek ujabb győzelme.

Berlin, aug. 12.

A Wolf-ügynökség hivatalosan jelenti, a hogy 15 lel francia hadtest egyik előretolt vegyes dandárát a német biztosító csapatok Lagardénál Lotharingiában megtámadták. Az ellenség súlyos vereséget szenvedett, a német csapatok a franciákat Luenevillől északra a „parroisi erdőbe“ visszaverték. A franciák egy zászlót, két üteget, négy géplegyvert és hétszáz foglyot hagytak a németek kezébe. Egy francia tábornok elesett.

A mühlhauseni győzelem.

Végleges siker előtt.

Berlin, aug. 12.

A Wolf-iroda jelenti: A mühlhauseni győzelem, mely jelentőség és a harcok száma dolgában a vörthi csatához hasonlítható, azért fontos, mert a megvert francia hetedik hadtestben a franciák hadseregének a színe-java volt benne. Az egész berlini sajtó lelkesedéssel ünnepli ezt a győzelmet, mint a végleges siker biztos zálogát.

Német előnyomulás.

Krakó, aug. 12.

Az itteni lapok jelentése szerint a német csapatok Soznovicót bevették. Az orosz csapatok Kultovic és Soznovica között a vasuti hidat felrobbantották, a pályaudvart és a vámhivatalt felgyújtották. A lengyel lakosság a porosz katonákat mindenféle nagy lelkesedéssel fogadja. Bródyból és Loszovból rengeteg lengyel menekült érkezett. Beszéltek, hogy Oroszországban a hangulat rendkívül nyomott. Dubnában az éhez, elkecsereedett lövés megostromolta a katonai élelmiszer-raktárt.

Bombavető aviatikusok.

Német aviatikusok bombáztak egy francia várost.

Frankfurt, aug. 12.

A Frankfurter Zeitung jelenti: Luceville fölött Franciaországban egy német repülőgép jelent meg, mely bombákat dobott le. A bombák 15 embert megöltek és nagyon nagy anyagi kárt okoztak.

Német seregek üldözik a menekülő franciákat.

Berlin, aug. 12.

A Mühlhausen mellett letöltött harcra a következő hivatalos távirat érkezik: A Belfortból Felső-Elzászba benyomult mintegy három hadosztályból álló ellenséges sereget Mühlhausennél elsáncolt állásból kiverik. Az ellenséget, mely teljes vereséget szenvedett, üldözik.

Angol hajók az Adrián.

Róma, aug. 12.

Amint a Tribuna jelenti az Adria keleti partjai felől ágyuzás hallatszik. Ugy hirdik, hogy egy osztrák-magyar cirkálót angol torpedóhajók üldöznék. Tegnap egy olasz vitorlás kapitány bejelentette, hogy Ortona irányában egy osztrák-magyar hajórajt látott. Bariba érkezett tegnap a Pugliatársaság egyik kapitánya, aki kijelentette, hogy éjjel egy cirkálóval találkozott. Lámpással el voltak oltva és zászlója be volt vonva, így nem lehetett megállapítani, hogy mely hatalomhoz tartozik.

Görög csapatok Szerbiában.

Szófia, aug. 12.

A kormány arról értesült, hogy nagyszámú görög csapat Szalonikiban összegyűlt, ahonnan azonnal az ürtüggel, hogy Macedóniában bolgár komitcsikát üldözni készül, szerb területeket igyekeznek elfoglalni. A macedón lakosságot rémület fogta el.

Csapataink előnyomulása Oroszországban.

Magyar huszár bravurja.

Budapest, aug. 12.

Érk. este 8 óra.

Ma délután jelentis az északi harctérről:

Csapataink Orosz-Lengyelországban Jadrójowig folytatták előnyomulásukat. Jadrójow a Bécs-Varsói vasut mentén teszik Krakótól mintegy 50 kilométernyire északkeleti irányban. 700 orosz katonaszökevényt Liacbe, Szalcburgba és Brucka távoítottunk. Jellemző csapataink szellemére, hogy a jelentés szerint egy orosz fogságba került magyar huszár az elfogatását követő napon egy kozákon visszazökött táborunkba és bevonult hadosztályához.

Szakítás monarchiánk és Franciaország között.

Bécs, aug. 12.

Érk. d. u. 1 óra.

Szécsén gróf párisi magyar-osztrák nagykövetségnek tegnap kézbesítették az utlevelét. Dumanie bécsi francia nagykövet szintén megkapta utlevelét.

Oroszország huszmillió kára.

Stockholm, aug. 12.

Finországból érkezett utasok megerősítik, hogy az oroszok

Hangóban a németek támadásától tartva, a kikötőtelepet és különböző középületeket a levegőbe röplétték. A nagy költséggel épült kikötői móló is elpusztult. Az összes kár mintegy husz millió rubel.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 13. Csütörtök. Róm. kath. Ipoly vt. Protestáns Ipoly vt. Görög Orosz július 31. Eudocim Nap kel 4 óra 52 perokor, nyugszik 7 óra 16 perokor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürögnyprognózis. Meleg, száraz. Hőmérséklet 24.8. C.

A közigazgatási bizottság ülése. Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg Markovics Manó dr főispán elnöklésével augusztus havi rendes ülését. A bizottságnak mai ülésén először az allspán tette meg havi jelentését, melyben első sorban beszámolt az általános és részletes mozgósítás eredményéről, melyek mindegyike a legnagyobb pontossággal folyt. Ebben egyforma az érdeme a mozgósítást látó hatóságoknak, valamint a köteleességét jól ismerő behívott katonaságnak. Részletesen foglalkozott ezután az allspán a vármegye termés eredményével, mely mögötte marad az első évieknél.

Megjött az új tanfelügyelő. Balló István dr. Csanádvármegye új tanfelügyelője ma Makóra érkezett és átvette Polyánszky László áthelyezett tanfelügyelőtől a hivatalát.

A vármegye adózása a múlt hónapban Csanádvármegye közönsége nagy itászik, hogy jól tudja mi a kötelessége a szomorú napokban. Erről tesz ugyanis tanúságot Tokody Viktor kir. pénzügyigazgatónak a vármegye közigazgatási bizottsági ülésén az adók beszedésére vonatkozó havi jelentése. E szerint az elmúlt hó, illetve a jelen havi adószolgáltatás jóval föllémulja a múlt év ugyanezen hónapjának adóbeszedését.

Névváltoztatás. Szirbik Sándor pénzügyi számvizsgáló vezetőkénevet a belügyminiszter engedélyével „Pataki“ ra változtatta át.

Katonai előléptetés. Domsity Imre földinket a honved hadnagyi rangból főhadnaggyá léptették elő.

Bevonult tisztviselők. Ha végig tekintünk szar a vármegyei, szar a városi hivatalokon, azt tapasztaljuk, hogy a mozgósítás folytán igen sokan vonultak be. Így a vármegye tisztviselői közül bevonultak: Bánffy József árvászéki főnök, Sümeghy Dező főlevéltárnok, Vincze Sándor szolg bíró, Kozma Ferenc irattárnok, Pestl Mikály irodaségvezető, Pavó Balázs utbiztos, Korom György, Kardos Mihály, Gyetvei Imre, Molnár János hivatalosok, Bngyi István udvaros, Vízahányó Mihály, Taxács János hírdősvezető. A város tisztviselői közül pedig a következők vonultak be: Varga Sándor árvászéki főnök, Diósszilágyi Samu dr városi orvos, Streboverki János alszámvéző, Almásy Gyula főpántári ellenőr, Német Andor fő Tóth Miklós segédmérnök, Siket Sándor, Tamasi Sándor, Panyor József, Papp Sándor, Baranyi Imre, és Barcsay Kornél adótitkos, Barza Mihály birtoknyilvántartó, továbbá több kisbíró és rendőr.

Jótekményű mozi előadás. Az Uránia-színház igazgatósága 30 koronát juttatott a polgármester kezébe, a bevonult katonák családja részére, ezután mondunk köszönetet a humánus cselekedetért. Egyben jelentjük, hogy augusztus 15-én, szombaton este 9 órakor, valamint vasárnap délután 5 órai és este 9 órai kezdettel, tombolával egybekötött jótekményű mozielőadás tartatik. A tombolából befolyt összes jövedelem, valamint a bevétel 25 százaléka a bevonult katonák családja részére fordítatik.

A makó-nagyszentmiklósi vasút menetrendje. Minthogy a holnapi nappal a makó-hmvasárhely nagyszentmiklósi vasút menetrendjében némi változás állott be, azért arról az alábbiakban értesítjük a közönséget: A 4006 sz. posta vonatnak Hmvasárhely felől Nagyszentmiklós felé érkezése Makóra reggel 4 óra 32 perc, indulása 5 óra 17 perc. — A 4017 posta vonatnak Nagyszentmiklós felől Hmvasárhely felé érkezése Makóra este 8 óra 36 perc, indulása 9 óra. — E hó 13-tól kezdve további intézkedésig közlekednek még a következő polgári vonatok: 4007. számúnak Nagyszentmiklós felől Hmvasárhely felé érkezése Makóra délelőtt 10 óra 5 perc, indulása 10 óra 20 perc, a 4014. számúnak Hmvasárhely felől Nagyszentmiklós felé érkezése Makóra délután 1 óra 44 perc, indulása 2 óra. Az utóbbi két vonathoz hatósági igazolvány a helyi viszonylatban nem szükséges. Az utazók az összes állomásokon és megálló helyeken fel- és leszállhatnak, ami korlátozva volt. Romló árak szállíthatók (árlémi szerek) Hmvasárhely—Nagyszentmiklós és Nagyszentmiklós—Temesvári vonal állomásaira.

Az állam a katonák családjaiért.

A belügyminiszter hirdetményt tett közzé, amelyben azonnali jelentkezésre szólítja föl a bevonultak segítségére szoruló családtagjait. Községekben a községi elöljáróságai, városokban a polgármester által megbízott tisztviselőknél kell jelentkezni. Mindenki ott is ment kezük, ahol tartózkodik. Állami (államvasuti) alkalmazottaknak családtagjai ne jelentkezzenek, mert őket hivatalból írják össze.

Segélyre igényel bir minden kénytelen katonák vagy személyes szolgálatra bevonult egyének neje, gyermeke, akkor is, ha házasságon kívül született, mostoha gyermeke, unokája, apja, anyja, mostoha apja, mostoha anyja, nagyapja, nagyanyja, nejének édes apja, nejének édes anyja, édes vagy mostoha testvére, de valamennyi csak akkor, ha semmiféle állandó ellátásban nem részesül, ha magát vagyonaának jövedelméből vagy önálló más keresetéből fenntartani nem képes és ha őt addig egészben vagy részben a bevonult tartotta el saját keresetéből, segélyre való igény szempontjából a bevonultnak gyermekével egy tekintet alá esik az a gyermek is, akit az állami gyermekvédelem helyezett el a bevonultnak családjában.

A segély napi összege fejenként (családtagnonként) annak a katonai átvonulási elemzési illetéknek napi összegével számítatik, amely a bevonultnak állandó lakhelyére nézve meg van állapítva. A segély napi összege törvényhatóságoknál: különböz: a segély legkisebb összege naponként 5 fejenként 57 fill., a legnagyobb 70 fill. A nyolc évesnél fiatalabb családtagoknak, akiket a bevonult csak részben tartott el saját keresetéből, az egy családtagra nézve megállapított segély összegének fele jár. Amennyiben a segélyt ott családnak saját lakóháza, vagy egyébként ingyen lakása nincs,

napi lakásilletéket kap, amely a napi segélyösszeg fele; azonban egy évre számítva, nem lehet nagyobb a segélyezett család által fizetett évi lakbér összegénél. A család részére megállapított rendes napi segélynek és a napi lakásilletéknek összege együttvéve nem haladhatja meg a bevonult átlagos napi keresetének összegét.

Minden segélyre jogosult fizetési könyvecskét kap, amelynek alapján minden hónap 1-én és 16-án előre kapja az őt megillető segélyt. Az első segélyt egy összegben még augusztus havában folyósítják.

A miniszter a segélyre jogosultak első összeírására háromnapos határidőt adott. Az első segély a legrövidebb idő alatt, még augusztus hó folyamán a bevonultak családtagjainak kezei között lesz, aztán pedig 1-én és 16-án.

Nincsen pihenés.

Felüggesztették a vasárnapi munkaszünetet.

A kereskedelemügyi miniszter a hadiállapotra való tekintettel, törvényben biztosított jogánál fogva, a hadiállapot tartamára a munkaszünetet az 1891. évi XIII. törvénycikk hatálya alá tartozó mindenemű munkára, üzemre és előállításra nézve felüggesztette.

József főherceg áldozatkészsége

Budapest, aug. 12.

József főherceg és neje Augusztus főhercegnő budai palotájukat felajánlották a háborúban megsérült katonák elhelyezésére.

Apponyi a honvédelemért.

Személyes szolgálatát és eberhardti kastélyát felajánlotta.

Budapest, aug. 12.

Apponyi Albert gróf a tegnapi napon felkérte Hazai Samu honvédelmi minisztert és felszólította neki a honvédelem érdekében személyes szolgálatát. Együttel követte a miniszterrel azt is, hogy eberhardti kastélyát a sebesültek számára rendelkezésre bocsátja. A miniszter mindkét ajánlatot köszönéssel vette tudomásul és kijelentette, hogy örömmel veszi igénybe szolgálatát.

Nagylelkű adomány.

Jászberény, aug. 12.

A jászberényi polgármester két évi háborús adományát felvett fizetéséből, 16.000 koronát a hadbevonult magyar katonák hátramaradt családtagjainak adományozta. A képviselőtestület Konczek István polgármesternek legyzökönvi köszönetet szavazott adatazatkészségeért.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
::: nyomdájában eladó. :::

LEGUJABB.

Rettegj Európa!

Montenegró hadat üzent Németországnak.

Bécs, aug. 12.

Erk. éjjel 11 órakor.

A magyar távirati iroda jelenti, hogy a montenegrói kormány hadat üzent a német kormánynak és Eckhardt cettinjei német követ elhagyta Cettinjét.

A románok hűsége.

Budapest, aug. 12.

Erk. éjjel fél 11 órakor.

Vajda Sándor országgyűlési képviselő a „Bukarest Advarul“-ban cikket írt, amelyben örömmel nyilatkozik arról, hogy a magyarországi románok lelkesedéssel születtek a zászlók alá és olva vannak dicsőítők hűséggel és hazaszeretettel. A cikk óva int Romániát attól, hogy Oroszország karjaiba vesse magát és figyelmezteti Romániát arra, hogy a magyarok és románok közötti viszálykodás megszünt, mert a románság és a magyarság igaz úja megtaláltatott.

A moratórium meghosszabbítása.

Budapest, aug. 12.

Erk. éjjel 11 órakor.

A moratorium meghosszabbítása holnap kormányrendelettel történik meg. Tartama augusztus elsejétől számított két hónap lesz.

REGÉNY.

Egy világhírű rejtelmet.

(450)

77. fejezet.

A bravó.

A kereskedő ement. De már a legelső ismerős, akivel találkozt, megállította. — Hallotta a legújabb ujságot? kérdé tőle az ismerős. — Nem én. Mi az? — Tenger Mihályt, a „Hazai földhitelezés“ igazgatóját elfogták. — Lehetetlen. — Most jövek a kávéházból, az urak nyíltan beszélnek. — Tévedés lesz. — Megkérdezük telefonon az ujság szerkesztő úrúkat, és valamennyi szerkesztőség azt felelte, hogy a hír igaz és a vizsgálóbíró a „Hazai földhitelezés“ re is kiterjeszti a vizsgálatot.

Tenger Mihály hivatalos helyiségét még a délutáni órákban lepecsételték. A szövetségi társ, a kereskedő elsápadt. — És miért tartóztatták le? kérdé nyugtalanul. — Bankóhamisítás miatt, bető réért és rablógylkoságért. — Hallatlan. — Mindjárt olvashatja a lapok külön kiadásából. A nyomdában már nyomják a kiadás számokat. — Hallatlan! ismételte a kereskedő és rohami vissza, a józsef-kastélyi palota pincéjében egy levő szövetségi társához.

Szinte bebukott a pince ajtó. — Gusztli pajtás gyorsan! monda ilhegve, bátyád íróasztalából szedj ki mindent, a vizsgálóbíró rögtön itt lesz és lepecsételi az irodát.

Hát mi történt? kérdezték valamennyien egyszerre. — Gőllátot letartóztatták.

Fel kell mondani rögtön betéteinket, váltóra, kötvényre minden pénzt ki kell azednünk a bankból, nehogy egy fillér is maradjon a pénztárban.

Az együtt levő 18-20 ember észvesztetten rohant fel a bankba, s minthogy a bank hivatalnokai is a szövetséghez tartoztak, a nagy vasszekrények hihetetlen gyorsasággal kiürültek.

Pénz helyett hamis betétkönyveket, mindentféle váltókat és kötvényeket raktak a pénztárakba, oly szándékkal, hogy a vizsgálóbíró azt mondja, Tenger elfogatása hírére a belevők megrohanták a pénztárt és amennyi pénz volt, kiadták.

A hivatalnokok nyugtalanul, de nagy nyugalmat szüvelve a bank helyiségeiben maradtak, a főbbiek pedig visszamentek a pincébe, osztózkodtak a pénzen, úgy, hogy a bank alkalmazottai is megkapták a magukét s tanácskoznál kezdtek a további teendőkről feletti.

Szapponos Ilés, Nemesi Ádám a főrajzó, Korbay és Gőllát a kapacitások hiányzóit az ériekzeletről.

Szapponos Ilés fávolettét különösen érezte a szövetség.

Ez a cimerez gonoszívó pompáan tudott elindulni és művészi tőkéllyel szötte a celszövényeket. Hidegvér és nyugalma a leghevesebb vitatkozások alkalmával sem hagyta el s egyetlen szava elegendő volt a szövetség lecsillapítására.

Ekkor elnök nélkül folyt a tanácskozás.

A kérdés az volt: mit tegyünk.

E kérdésre egyhangulag az volt a felelet, hogy Dorecskey Sándort el kell tenni láb alól.

De hogyan? kérdezték.

(Folyt. köv.)

Szép és jó zöld

here- és gyepszéna

nagyban és kicsinyben kapható
IRITZ SÁMUEL özv. cégénél.

Uj vöröshagymás

zsákok,

míg a készlet tart, legálább 50 drb. vételénél darabonként 50 fillérért kap Mandl Zsigmond.

Munkaidő beállításával a legjobb munkáspalinkák

a „KORONA“-depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona“-depóban az elismert jó palinkák és borok a régi urban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek saját főzésű tiszta törköly, szilva és seprő palinkáját. Eredeti gyári eljárású kintő sörök jutányos áron kaphatók.

Legujabb jó hír! **Kőbányai sör!** A holtapi naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb minőségű, eredeti gyári töltésű **kőbányai világos, maláta és duplamaláta sörök** nagyban és kicsinyben szerezhetők be: **Iritz Sámuel özv. cégnél.**

Értesítés! Az aratási és cséplési időnyre **pálinkákat** :: legjobb ::

minden minőségben, **olcsó árakban** a régi elismert jó hírnevű **IRITZ cégnél** a legméltányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti :: kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű ::

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhetők be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel **IRITZ SÁMUEL ÖZV.**

Igyon maga is
KAKUKFŰ KESERŰT!

Készíti: **Kantacszy A. cégnél**

A KAKUKFŰ GYOMORLIKŐR

nélkülözhetetlen ital gyomorbántalmaknál.

Kapható mindenütt.

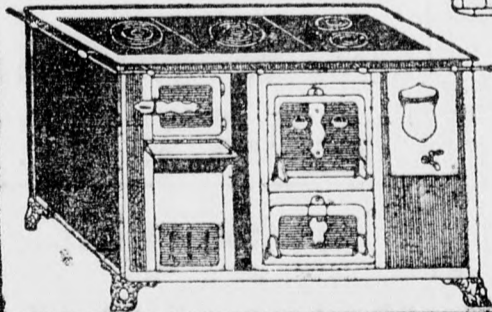
Makón főraktár:

Sandor Zsigmond
gyógyszertárban

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni az általam zoménéből, majorkából és porcellanból készült

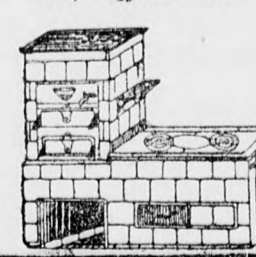
takaréktűzhelyekre,

melyek különböző kivitelben nálam mindenkor készen kaphatók és műhelyemben bármikor megtekinthetők.

Rajzminával és költségvetéssel díjtalanul szolgálók vagy levélbeli megkeresésre vidékre is megyek. Szerkesztéseket egyszerű és díszes kivitelben készítek, mindennemű lakosmunkát vállalok.

GUDLIN MÁTYÁS
épület- és műlakatos
Makó, Megyeház-u. 34.

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztáltsága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag=crém

használatát által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és finomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. **CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.**

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle H A J S Z E S Z. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és A S Z Á J tisztán tartására a P O P P E R - féle Menthol-szájvíz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper-féle H A J I F J I T Ó a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színre visszaadja. Ára 1 és 2 korona.
--	---	--

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főter.

TEJCRÉM Próba tégely tejorém 20 fill.
1 tégely ára 50 fillér. tejorém szappan tejorém powder

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

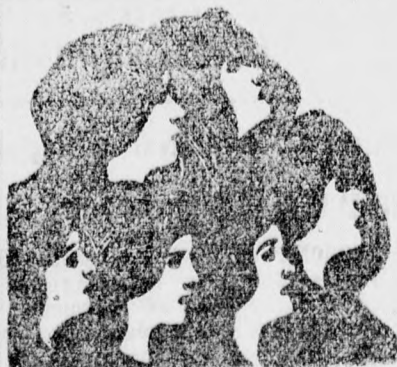
Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdjük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi **kölniviz, kölniviz-szappan és puder** minden jobb drogeriában, illatszert és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: **POPPER GYULA** drogeriájában.

Magyarországi képviselő: **Holzer Emil Zoltán** Budapest, VIII.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón